

STORM OCH BÖLJOR – EPISTEL NR 39
STORMS AND WAVES – EPISTLE NB 39

by Carl Michael Bellman

Storm och böljor tystna ren, himlavalvets matta sken
Storms and waves are already silent, the faint light of the sky

mer och mer försvagas, ren det börjar dagas,
is weakened by and by, the daybreak is almost here,

molnen simma, kvalm och dimma
the clouds are hovering, a stuffy atmosphere and a fog

bådar solens bleka strimma.
are portending the pale gleam of the sun.

Vädren spela fritt och täckt,
The weathers are playing, freely and gaily,

fönstren ristas vid var fläkt,
the windows are shaking by each breeze,

lön och aspar susa, kärr och källor brusa,
maples and aspens sough; marshes and well-springs roar,

orren spelar, tömmar, selar bonden åt sin fåle delar.
the blackcock is courting, the farmer puts harness and reins on his horse.

Ren i var spis fladdrar och fräs spånor och ris, stickor och gräs,
Even now, in each stove, (wood) shavings and twigs, splinters and (dry) grass
are fluttering and sputtering,

redan vällinggrytan kokar.
already the gruel pot is simmering.

Ren med yvig lugg torparn uti mjugg efter tobakselden snokar;
Already, with unruly fringe, the crafter covertly looks for the tobacco fire;

och på ängen ren, lutad mot en sten, dalkarln i sin skyffel tar.
and in the meadow, leaning against a stone, the Dalecarlian grabs his shovel.

Krögarn stöveln på sig drar, skurar brännvinspannan klar,
The inn-keeper puts on his boots, (and) scrubs the distilling pan,

ren i stopet fattar, står i dörrn och skrattar;
grabs the tankard (early as it is), stands in the doorway, laughing;

pipan blossar,
the pipe is blazing,

gubben trossar bygdens kämpar, barn och gossar.
the old man is serving the fighters, children and lads of the neighbourhood.

Gumman på sin vagn vid grind
The old woman (sits) in her wagon by the gate:

håller handen under kind,
(she holds) her hand below her cheek,

av och an hon vickar, slumrar in och nickar;
she sways to and fro, dozes off, nodding;

solen sticker, gumman kvicker vaknar
the sun is stinging, the old girl wakes up (quickly)

och ur stopet dricker.
and drinks from her tankard.

Kvarnar och hjul börja sin fart; hör, från ett skjul hörde du klart
The mill-wheels start to turn; hark! from that shed, you could clearly hear

första slaget uti smedjan.
the first hammer-strokes from the smithy.

Smeden, smal och lång, med en glödgad tång, naken ända upp till medjan,
The smith, thin and tall, with red-hot tongs, (is) naked all up to the waist,

mellan eld och sand, med en pust i hand,
between fire and sand, holding a pair of bellows,

sjunger nu sin morgonbön.
(he) now sings his morning prayer.

Luften spelar frisk och skön, minsta blomma, växt och frön,
The airs are playing, fresh and fair; the smallest of flowers, herbs and seeds,

öppna sina knoppar, le åt daggens droppar,
open (up) their buds, smile at the dew-drops,

präktigt randas, vällukt andas,
daybreak approaches, fragrance is in the air,

med sefiredens fläktar blandas.
(and it) mixes with the breath of the zephyr.

Skogen skyntar mörk och blå, berg och kullar prydda stå
The forest is dimly seen, dark and blue; mountains and hills are adorned

med båd' lamm och kvigor; bygdens barn och pigor
with both lambs and heifers; the children and milk-maids of the neighbourhood

gå och valla, le och tralla, sina hjordar sammankalla.
go shepherding; (they) smile and sing, (and) call their herds together.

Lärkan i skyn fläktar så sval,
The lark in the sky warbles;

tuppen i byn flaxar och gal;
the rooster in the village flutters (its wings) and crows;

all naturen börjar vakna
all Nature is awakening

till ny glans och prål, nya göromål;
to a new brilliance and dazzle, (and to) new duties;

och att ingen skönhet sakna
and, not to miss any (of the) beauty,

steg nu Movitz opp, tog sin färgekopp, satt' sig vid sin tavla ner.
Movitz now arised, grabbed his paint-palette, (and) sat down at his painting.

Nå, Bergströmskan, vad jag ser,
Well, (it's) Mrs Bergström (in the painting), I can see;

med bindemössa, kors jag ber,
with a bonnet, oh my!

bröstkukett i barmen och en mops på armen,
a flower bouquet in her cleavage, and a lapdog on her arm,

girandoller, parasoller, ve den Movitz, tocken fjoller!
hanging ear-drops, (and) parasol(s); oh! that Movitz, what a fool!

Nå, så dumt, jag dör av skratt: se den son med schäferhatt,
Well, how silly! I die from laughter: behold her son, with a shepherd's hat,

präktig som en annan, med en musch i pannan.
splendid like anything (you've seen), (and) with a beauty-patch on the brow.

Såg jag maken! Isterhaken hänger på den gamla draken.
Well, I never! The fat chins are hanging (down) on the old hag.

Bröstat så spänt skjuter hon fram,
Her bosom is pushed forward, tightly;

åh, excellent Liljans madam har du skildrat, bror, på väven.
oh, how excellently you have painted the matron of Liljans on the canvas,
brother.

Men säj mig reson: varför sitter hon med en fågel uti näven?
But tell me the reason: why does she hold a bird in her hand?

Jo, reson är den, att dess äkta vän, fader Bergström, lever än.
Yes, the reason is that her better half, father Bergström, is still alive.

Translation by Eva Toller, 2009